

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1252)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Kultury i Środków Przekazu (51.)
oraz Komisji Ustawodawczej (259.)
w dniu 1 grudnia 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie uczczenia pamięci wielkiego poety Juliusza Słowackiego w Jego 200. rocznicę urodzin i 160. rocznicę śmierci (druk senacki nr 707).

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dzień dobry państwu.

W imieniu pana przewodniczącego Komisji Kultury i Środków Przekazu i swoim własnym otwieram wspólne posiedzenie komisji kultury i Komisji Ustawodawczej, celem przyjęcia projektu uchwały okolicznościowej w sprawie uczczenia pamięci wielkiego poety Juliusza Słowackiego w Jego 200. rocznicę urodzin i 160. rocznicę śmierci.

Do reprezentowania wnioskodawców została upoważniona pani senator Fetlińska. Bardzo proszę, Pani Senator, o zabranie głosu.

Senator Janina Fetlińska:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje!

Chciałabym na tym dzisiejszym posiedzeniu komisji uzasadnić i mocno zarekomendować wniosek uchwały o uczczeniu pamięci naszego wieszca, wielkiego poety, w 200. rocznicę jego urodzin i 160. rocznicę śmierci.

Juliusz Słowacki jest jednym z największych poetów, wieszczów narodowych. Pisał, i był o tym przekonany, że poecie dostępne jest poznanie poprzez specjalną formę mistyczną, stąd też jego poezja ma takie cechy i bardzo wiele wniosła do naszej narodowej tożsamości, naszego wykształcenia, naszego dziedzictwa polonistycznego, filozoficznego, kulturalnego. Toteż ta rocznica, a właściwie te dwie rocznice godne są uczczenia w Wysokim Senacie.

W naszych instytucjach kultury, takich jak teatry, nie ukazało się zbyt wiele sztuk, zwłaszcza tych pięknych, mistycznych, jak „Sen srebrny Salomei”, który dla mnie na przykład jest wielką i wspaniałą sztuką. Mimo że to tak wielki poeta, jeden z trzech narodowych wieszczów, bardzo istotny, nie ma aż tak wiele imprez, które by uwieczniały jego postać, aczkolwiek jego twórczość na ogół jest znana, bo jednak wiele spośród jego utworów znajduje się w programach szkolnych, a więc jest znana, i jak już powiedziałam, wychowaliśmy się na tej jego pięknej literaturze. Dlatego ja nie będę może w całości przedstawiała uzasadnienia, bo ono jest na piśmie, ale wszyscyśmy się na tej literaturze wychowali, wszyscy czytaliśmy, myślę, wszystkie utwory, a „Balladynę” to już na pewno każdy z nas czytał. I myślę, że wszystkim nam dobrze

---

znany jest wiersz, który zapowiedział nam Jana Pawła II, a więc „Pośród niesnasków Pan Bóg uderza...”. I myślę, że ten wiersz, wielokrotnie przytaczany przez Jana Pawła II, pokazuje, jaką potęgą jest poezja i jak wiele poeta może w niej przekazać, jeżeli ma taki dar, jaki miał Juliusz Słowacki. Objawienie uważał Słowacki za najważniejszy sposób poznania, szerokiego poznania, które uczyni poetę przewodnikiem narodu. I w swojej poezji właśnie to udowodnił.

I myślę, że jako wieszcz narodowego, jako wielkiego poetę należy go uczcić w tak ważnej rocznicy, jak dwusetlecie jego urodzin.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Do głosu... Przyjęliśmy taką konwencję, już chyba bardzo dawno, że nad oczywistymi uchwałami właściwie nie dyskutujemy. Wszyscy się tu zgadzamy z potrzebą uczczenia pamięci naszego wieszca, na którego twórczości wszyscy się wychowaliśmy, i myślę, że każdy zna „Mazepę” czy „Sen srebrny Salomei” z teatru.

Ale pan senator chciałby króciutko się wypowiedzieć, właściwie informacyjnie.

Bardzo proszę, Panie Przewodniczący.

Senator Piotr Andrzejewski:

Trochę późno podejmujemy tę uchwałę, bo Rok Słowackiego akurat się kończy. Ale chciałbym powiedzieć, że komisja kultury ma za sobą posiedzenie seminaryjne z udziałem tych wszystkich podmiotów, które już dokonały uczczenia tej rocznicy poprzez działalność w Polsce i na obczyźnie, za granicą. I to było dosyć ciekawe posiedzenie. Jednak uznaliśmy, że to jest jeszcze za mało.

W związku z tym Komisja Kultury i Środków Przekazu Senatowi oraz Muzeum Literatury imienia Adama Mickiewicza – to jest informacja dla państwa i zaproszenie – z okazji dwusetnej rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego zaprasza na Konferencję „Słowacki współczesny” i uroczysty koncert kończący obchody Roku Słowackiego. To będzie piętnastego o godzinie 13.00. Zapraszam wszystkich państwa tu obecnych i proszę o rozpropagowanie tej informacji.

Program konferencji w Muzeum Literatury na Rynku Starego Miasta. Tadeusz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej, wygłosi referat pod tytułem „Juliusz Słowacki i Szczęśny Feliński”. Jeśli chodzi o naszego warszawskiego biskupa, jak państwo wiecie, nowego świętego, to był on przyjacielem Juliusza Słowackiego, był obecny przy jego śmierci. Nie będę tego omawiał, bo o tym będzie mowa w referacie. I pamiętniki... Postać Słowackiego jest przybliżana głównie przez współczesnego mu Szczęśnego Felińskiego, dlatego referent odwołuje się do jego pamiętników. Później głos zabierze dwóch wybitnych specjalistów zajmujących się postacią Juliusza Słowackiego, mianowicie Alina Kowalczykowska – córka profesora Lorentza, która sama też jest profesorem – wygłosi referat zatytułowany „Słowacki współczesny”, a Aleksander Nawarecki powie o „Słowackim europejskim”, bo mówimy o ochronie dziedzictwa europejskiego poprzez ochronę dziedzictwa polskiego. No i wreszcie dyrektor Muzeum Literatury, profesor Janusz Odrowąż-Pieniążek, niezwykle zasłużony, będzie mówił o nieznanym miniaturze Słowackiego. Później przerwa, a o 18.00 koncert, śpiew, fortepian. No i znowu wykład, już bardziej lekki, pod tytułem „Słowacki ironiczny”.

Tak więc zapraszamy do Muzeum Literatury, Warszawa, ulica Rynek Starego Miasta 20, wtorek, 15 grudnia, o godzinie 13.00. Będzie i lampka wina.

Senat nie ponosi z tego tytułu żadnych kosztów, dlatego zresztą organizujemy to wspólnie z Muzeum Literatury, bo Senat jest tak biedny, że nie chcemy narażać go na żadne koszty, nawet na koszty drukowania zaproszeń.

Niniejszym państwa o tym wydarzeniu informuję i zapraszam w imieniu Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Muzeum Literatury imienia Adama Mickiewicza. Będzie to niejako dopełnienie tego, co robimy, czcząc swoją uchwałą postać wielkiego poety Juliusza Słowackiego. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, jest z nami pani językoznawca, która przekazała mi informację, iż nie zgłasza zastrzeżeń językowych do treści uchwały. Dlatego chcę poddać pod głosowanie ten projekt bez poprawek.

Pan senator jeszcze chciał coś dodać.

Senator Zbigniew Cichoń:

Jedna mała uwaga. Powiem szczerze, że trochę mi się nie podoba to sformułowanie, iż najważniejsze zadanie to patriotyzm. Zastanawiam się nad tym, czy patriotyzm może być zadaniem.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No, ono jest takie... Proszę państwa, ja bym proponował ująć to tak: Według poety najwyższe wartości to prostota, pokora i ofiara oraz patriotyzm przejawiający się w tworzeniu siebie doskonalszego po to, by godnie i mądrze wspomagać naród. Bo patriotyzm jako zadanie to troszeczkę... To raczej patriotyzm wyznacza zadanie. Patriotyzm sam w sobie nie jest zadaniem. Tak mi się wydaje.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja proponowałem, żeby to brzmiało tak: Według poety najważniejsze wartości to prostota, pokora i ofiara oraz patriotyzm przejawiający się w tworzeniu siebie doskonalszego po to, by godnie i mądrze wspomagać naród.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Czyli patriotyzm jako wartość, a nie zadanie.

(Senator Zbigniew Cichoń: Tak, tak.)

Czy pani ma jakieś zastrzeżenia do takiego sformułowania?

(Główny Specjalista w Biurze Prac Senackich Anna Tietiajew-Różańska: Prostota i pokora, i ofiara...)

...oraz patriotyzm przejawiający się w tworzeniu... itd. Nie zadanie, tylko patriotyzm jako wartość. Tak? Dziękuję.

Senator Piotr Andrzejewski:

Możemy ten tekst poprawiać, doskonalić i cyzelować, właściwie każdy z nas mógłby coś dorzucić, bo taka jest istota... Zresztą pewnie każdy z nas chciałby coś

dodać. Ale jestem zdania, że trzeba przejść do porządku dziennego nawet nad pewnymi, no... powiedzmy, sformułowaniami, które może należało wyrazić lepiej. Przecież Słowacki mówił nie tylko o przeszłości, ale i przyszłości Polaków, był wizjonerem, bo wyprorokował Jana Pawła II...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja w tej chwili mówię tylko o metodzie pracy nad uchwałami. Nie wnoszę żadnych poprawek. To była tylko krótka rozprawa o metodzie. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję.

Proszę państwa, jest jedna poprawka.

(Głos z sali: Ominięcie słowa.)

Ominięcie słowa „zadanie”.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (11)

Kto jest przeciwny? Nikt.

Kto się wstrzymał? Nikt.

Jednomyślnie za.

I teraz głosujemy nad przyjęciem uchwały wraz z poprawką.

Kto jest za? (11)

Kto jest przeciw? Nikt.

Kto się wstrzymał? Nikt.

Jednomyślnie za.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Na sprawozdawcę proponuję senatora Andrzejewskiego.

(Senator Piotr Andrzejewski: Nie, nie przyjmuję...)

Panie Senatorze, sekundę, mamy, że tak powiem, rozkład sprawozdań, no akurat wypada na pana, Panie Senatorze. Nie ma wyjścia, naprawdę.

(Senator Piotr Andrzejewski: Nie przyjmuję.)

No ale to by trzeba było następne dać, a myślę że...

Senator Piotr Andrzejewski:

No dobrzem, już się zgadzam.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 14)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851